

FUNKCJONOWANIE BILETU METROPOLITALNEGO NA TERENIE METROPOLITALNEGO ZWIĄZKU KOMUNIKACYJNEGO ZATOKI GDAŃSKIEJ

Hubert Kołodziejcki
Przewodniczący Zarządu Metropolitalnego Związku Komunikacyjnego
Zatoki Gdańskiej

Szczecin, 5 października 2017 r.

Integracja taryfowo-biletowa w Ustawie o publicznym transporcie zbiorowym (1/2)

Ustawa o publicznym transporcie zbiorowym z 16 grudnia 2010 r. zawiera definicję zintegrowanego systemu taryfowo-biletowego, tj. rozwiązania polegającego na umożliwieniu wykorzystywania przez pasażera biletu, uprawniającego do korzystania z różnych środków transportu na obszarze właściwości organizatora publicznego transportu zbiorowego.

Integracja taryfowo-biletowa w Ustawie o publicznym transporcie zbiorowym (2/2)

Art. 15a.

1. Związek metropolitalny ustanawia zintegrowany system taryfowo-biletowy obowiązujący w jego granicach.
2. Organizatorzy gminnych i powiatowych przewozów pasażerskich na terenie związku metropolitalnego są obowiązani do uczestnictwa w systemie taryfowo-biletowym, o którym mowa w ust. 1.
3. Wzajemne rozliczenia z tytułu uczestnictwa organizatorów gminnych i powiatowych przewozów pasażerskich w zintegrowanym systemie taryfowo-biletowym na terenie związku metropolitalnego określa porozumienie zawarte przez związek metropolitalny i odpowiednią jednostkę samorządu terytorialnego.

Zróżnicowanie uprawnień do przejazdów bezpłatnych i ulgowych

- W rozproszonych i licznych aktach prawa krajowego i lokalnego przyznane zostały specyficzne dla transportu komunalnego i kolejowego uprawnienia do przejazdów bezpłatnych i ulgowych.
- Uprawnienia są zróżnicowane zarówno pod względem rodzaju, wymiaru przyznanej ulgi, jak i zasad refundacji utraconych przychodów z tytułu honorowania ustawowych uprawnień do przejazdów ulgowych i bezpłatnych.

Praktyka integracji taryfowo-biletowej (1/3)

- Ujednolicanie zasad taryfowych oraz dystrybucja wspólnych biletów nie wymaga dużych nakładów finansowych ani tworzenia dodatkowych struktur organizacyjnych.
- Integracja taryfowo-biletowa polega przede wszystkim na koordynacji decyzji dotyczących zakresu współpracy i rozliczeń z tego tytułu.
- W miejskim transporcie zbiorowym działania związane z wprowadzaniem wspólnych rozwiązań taryfowo-biletowych są podejmowane w największych miastach w Polsce.
- Najczęściej dotyczą one integracji miejskiego transportu zbiorowego z kolejowym.

Praktyka integracji taryfowo-biletowej (2/3)

- Najczęściej stosuje się dwa sposoby takiej integracji:
 - bilety miejskiego transportu zbiorowego umożliwiają realizację przejazdów pociągami kolei miejskiej, podmiejskiej i regionalnej;
 - wprowadzane są dodatkowe bilety emitowane przez jeden ze współpracujących ze sobą podmiotów.

Praktyka integracji taryfowo-biletowej (3/3)

- Zdecydowanie rzadziej występują rozwiązania, w ramach których występuje wyłącznie integracja taryfowo-biletowa transportu komunalnego. Najczęściej integracja taka występuje na obszarach silnie zurbanizowanych mających charakter policentryczny, gdy sąsiadują ze sobą gminy posiadające własnych organizatorów. W takim przypadku wprowadzane są rozwiązania integrujące pod względem taryfowo-biletowym sam transport komunalny.
- Sposoby takiej integracji są analogiczne do tych, które są stosowane w odniesieniu do integracji transportu komunalnego i kolejowego.

Elementy integracji taryfowo-biletowej (1/2)

- Ceny i rodzaje wspólnych biletów.
- Nośnik wspólnych biletów.
- Uprawnienia do przejazdów bezpłatnych i ulgowych.
- Standardy realizacji usług na podstawie wspólnych biletów.
- Kanały dystrybucji biletów.
- Zasady ewidencji sprzedaży.
- Podział przychodów ze sprzedaży wspólnych biletów.
- Prowizja udzielana przy sprzedaży wspólnych biletów.

Elementy integracji taryfowo-biletowej (2/2)

Jeżeli w ramach zintegrowanych rozwiązań taryfowo-biletowych założono absorpcję środków finansowych pochodzących z budżetów jednostek samorządu terytorialnego to dodatkowo muszą także zostać określone zasady rozdziału tych środków.

Sposoby integracji taryfowo-biletowej (1/2)

- Najprostsze rozwiązania w zakresie integracji taryfowo-biletowej polegają na połączeniu dotychczasowych taryf bez dokonywania w nich jakichkolwiek zmian cen.

Ułatwia to rozliczenia finansowe pomiędzy współpracującymi organizatorami transportu zbiorowego. Każdy z tych organizatorów otrzymuje taką samą kwotę ze sprzedaży jednego biletu jak przed integracją. Korzyścią dla pasażera jest w tym przypadku nie cena, lecz wspólny nośnik biletu.

Sposoby integracji taryfowo-biletowej (2/2)

- Bardziej skomplikowane rozwiązania taryfowo-biletowe związane są ze zmianą łącznej ceny połączonych taryf. Jeżeli jest ona niższa niż suma cen biletów organizatorów transportu zbiorowego z okresu przed integracją, to rośnie szansa na wzrost popytu oraz występuje konieczność określenia klucza podziału przychodów z tych biletów.
- W miejskim transporcie zbiorowym rozliczenia będzie wymagała również dopłata do zintegrowanej oferty ze strony jednostek samorządu terytorialnego.

Wprowadzenie przez MZKZG zintegrowanych biletów metropolitalnych

- Ofertę i 30-dniowe. W lipcu 2008 r. rozszerzono asortyment biletów metropolitalnych o bilety 72-godzinne, a w styczniu 2011 r. o bilety jednoprzejazdowe i imprezowe.
- Bilety metropolitalne wprowadzonych w styczniu 2008 r. zintegrowanych biletów tworzą bilety 24-godzinne oraz miesięczne a nową dodatkową ofertę w stosunku do biletów dostępnych w ramach taryfy ZTM w Gdańsku, ZKM w Gdyni, MZK Wejherowo, PKP SKM w Trójmieście i POLREGIO (Przewozów Regionalnych).
- W 2016 r. zastąpiono miesięczne i 30-dniowe kolejowo-komunalne bilety metropolitalne biletami łączonymi, tj. sprzedawanym jednocześnie biletem metropolitalnym i biletem kolejowym (dwa bilety zamiast jednego).

Taryfa MZKZG

mzkzg.org

METROPOLITALNY ZWIĄZEK KOMUNIKACYJNY ZATOKI GDAŃSKIEJ

80-247 Gdańsk, ul. Sobótki 9. TEL. +48 58 342 25 00 FAX +48 58 342 24 99 Internet: www.mzkzg.org e-mail: sekretariat@mzkzg.org

BILETY METROPOLITALNE MZKZG

TARYFA OBOWIĄZUJĄCA OD 1.04.2017

Bilety czasowe		Normalny	Ulgowy
24 -godzinny	Komunalny	ZTM Gdańsk + ZKM Gdynia + MZK Wejherowo	15 zł 7,50 zł
	Kolejowo-komunalny dwóch organizatorów	SKM PR w tym PKM + ZTM Gdańsk + SKM PR w tym PKM + ZKM Gdynia + SKM PR w tym PKM + MZK Wejherowo	20 zł 10 zł
	Kolejowo-komunalny wszystkich organizatorów	SKM PR w tym PKM + ZTM Gdańsk + ZKM Gdynia + MZK Wejherowo	23 zł 11,50 zł
72 -godzinny	Komunalny	ZTM Gdańsk + ZKM Gdynia + MZK Wejherowo	30 zł 15 zł
	Kolejowo-komunalny wszystkich organizatorów	SKM PR w tym PKM + ZTM Gdańsk + ZKM Gdynia + MZK Wejherowo	46 zł 23 zł
30 -dniowy albo miesięczny	Komunalny	ZTM Gdańsk + ZKM Gdynia + MZK Wejherowo	132 zł 66 zł

Bilety promocyjne MZKZG łączone z biletami kolejowymi		Normalny	Ulgowy
mie- sięczny	Na cały obszar MZKZG wymaga jednoczesnego zakupu promocyjnego biletu miesięcznego SKM (w tym na PKM) i PR za 134 zł normalny, bilety ulgowe wg kolejowych ulg ustawowych	96 zł	48 zł
	Sieciowy jednego organizatora wymaga jednoczesnego zakupu promocyjnego biletu miesięcznego SKM (w tym na PKM) i PR za 134 zł normalny, bilety ulgowe wg kolejowych ulg ustawowych	76 zł	38 zł
	Gdańsk - Sopot albo Gdynia - Sopot wymaga jednoczesnego zakupu promocyjnego biletu miesięcznego na SKM (w tym na PKM) i PR za 80 zł normalny, bilety ulgowe wg kolejowych ulg ustawowych	70 zł	35 zł

Bilety jednorazowe		Normalny	Ulgowy
tele- foniczny	Na linie zwykłe	ZTM Gdańsk + ZKM Gdynia + MZK Wejherowo	3,00 zł 1,50 zł
	Na linie nocne, pospieszne specjalne i zwykłe	ZTM Gdańsk + ZKM Gdynia + MZK Wejherowo	4,00 zł 2,00 zł
papie- rowy	Na linie zwykłe	ZTM Gdańsk + ZKM Gdynia + MZK Wejherowo	3,40 zł 1,70 zł
	Na linie nocne, pospieszne specjalne i zwykłe	ZTM Gdańsk + ZKM Gdynia + MZK Wejherowo	4,40 zł 2,20 zł

Uprawnienia do przejazdów ulgowych

1	Kombatanci – na podstawie legitymacji kombatanckiej
2	Inwalidzi słuchu (gluchoniemi) – na podstawie legitymacji Polskiego Związku Głuchych
3	Emeryci i renciści oraz wdowcy/widowcy po emerytach i renciściach korzystający ze świadczeń emerytalnych i rentowych po zmarłym współmałtwniku – na podstawie legitymacji emeryta lub rencisty (legitymacji ZUS lub innego zakładu ubezpieczeń społecznych) wraz z dokumentem tożsamości
4	Dzieci w wieku 4 do 7 lat
5	Uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych do dnia 31 grudnia ukończenia 24 roku życia - na podstawie legitymacji szkolnej
6	Studentów szkół wyższych – na podstawie legitymacji studenckiej
7	Studentów zagranicznych wyższych uczelni do ukończenia 26 roku życia - na podstawie wydanej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej Europejskiej Karty Młodzieżowej EURO-26 „Student” lub karty ISIC
8	Doktoranci – na podstawie legitymacji doktoranckiej lub legitymacji uczestnika studiów doktoranckich
9	Słuchacze kolegiów nauczycielskich, kolegiów nauczycielskich języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych – na podstawie legitymacji słuchacza kolegium

Pasazer korzystając z przejazdu na podstawie biletu metropolitalnego zobowiązany jest do przestrzegania przepisów porządkowych obowiązujących u danego organizatora lub przewoźnika kolejowego oraz do poddania się kontroli posiadania biletu metropolitalnego, na podstawie którego realizowany jest przejazd.

Kolejowo-komunalny bilet metropolitalny uprawnia do przejazdu pociągami – Szybkiej Kolei Miejskiej (SKM), w tym na linii PKM i Przewozów Regionalnych (PR) – na obszarze miast i gmin członków MZKZG – na odcinkach, których krańce wyznaczają stacje Luzino, Ciepłowo, Reda Rekowo, Borkowo i Babi Dół (kierunek do/ z Koscierzyna).

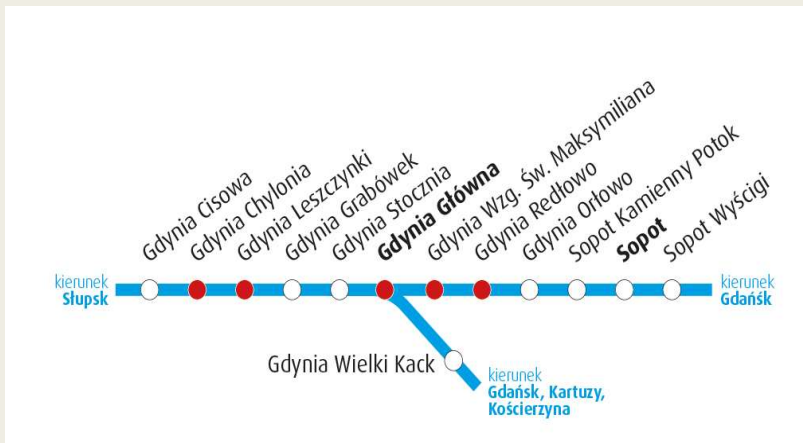
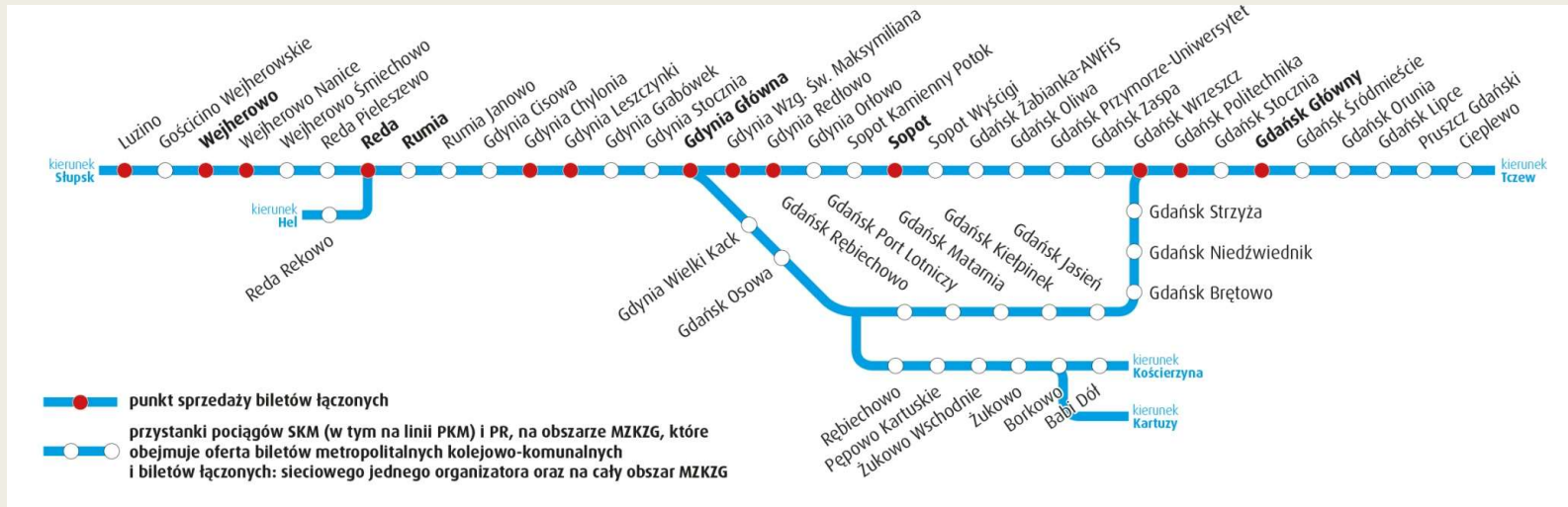
Podstawę do przejazdów bezpłatnych i ulgowych stanowią określone przepisami szczegółowymi i wydane przez polskie władze państwowe, samorządowe oraz organizacje i instytucje działające na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem karty EURO-26 Student i Karty ISIC.

WYCIĄG Z UCHWAŁY NR 20/2007 ZGROMADZENIA MZKZG Z DNIA 7 LISTOPADA 2007 R. Z PŹN. ZM.

Bilety łączone

Rodzaj biletu	Wymiar ulgi		GDAŃSK-SOPOT albo GDYNIA-SOPOT			SIECIOWY JEDNEGO ORGANIZATORA			NA CAŁY OBSZAR MZKZG		
	metropolitalnej	kolejowej	Cena części metropolitalnej	Cena części kolejowej	Cena biletu łączonego	Cena części metropolitalnej	Cena części kolejowej	Cena biletu łączonego	Cena części metropolitalnej	Cena części kolejowej	Cena biletu łączonego
Normalny	-	-	70 zł	80 zł	150 zł	76 zł	134 zł	210 zł	96 zł	134 zł	230 zł
Ulgowy	50%	10%	35 zł	72 zł	107 zł	38 zł	120,60 zł	158,60 zł	48 zł	120,60 zł	168,60 zł
	50%	33%	35 zł	53,60 zł	88,60 zł	38 zł	89,78 zł	127,78 zł	48 zł	89,78 zł	137,78 zł
	50%	37%	35 zł	50,40 zł	85,40 zł	38 zł	84,42 zł	122,42 zł	48 zł	84,42 zł	132,42 zł
	50%	49%	35 zł	40,80 zł	75,80 zł	38 zł	68,34 zł	106,34 zł	48 zł	68,34 zł	116,34 zł
	50%	51%	35 zł	39,20 zł	74,20 zł	38 zł	65,66 zł	103,66 zł	48 zł	65,66 zł	113,66 zł
	50%	78%	35 zł	17,60 zł	52,60 zł	38 zł	29,48 zł	67,48 zł	48 zł	29,48 zł	77,48 zł
	50%	93%	35 zł	5,60 zł	40,60 zł	38 zł	9,38 zł	47,38 zł	48 zł	9,38 zł	57,38 zł
	-	10%	70 zł	72 zł	142 zł	76 zł	120,60 zł	196,60 zł	96 zł	120,60 zł	216,60 zł
	-	33%	70 zł	53,60 zł	123,60 zł	76 zł	89,78 zł	165,78 zł	96 zł	89,78 zł	185,78 zł
	-	37%	70 zł	50,40 zł	120,40 zł	76 zł	84,42 zł	160,42 zł	96 zł	84,42 zł	180,42 zł
	-	49%	70 zł	40,80 zł	110,80 zł	76 zł	68,34 zł	144,34 zł	96 zł	68,34 zł	164,34 zł
	-	51%	70 zł	39,20 zł	109,20 zł	76 zł	65,66 zł	141,66 zł	96 zł	65,66 zł	161,66 zł
	-	78%	70 zł	17,60 zł	87,60 zł	76 zł	29,48 zł	105,48 zł	96 zł	29,48 zł	125,48 zł
	-	93%	70 zł	5,60 zł	75,60 zł	76 zł	9,38 zł	85,38 zł	96 zł	9,38 zł	105,38 zł
50%	-	35 zł	80 zł	115 zł	38 zł	134 zł	172 zł	48 zł	134 zł	182 zł	

Zakres obowiązywania biletu łączonego i/lub biletu metropolitalnego w transporcie kolejowym

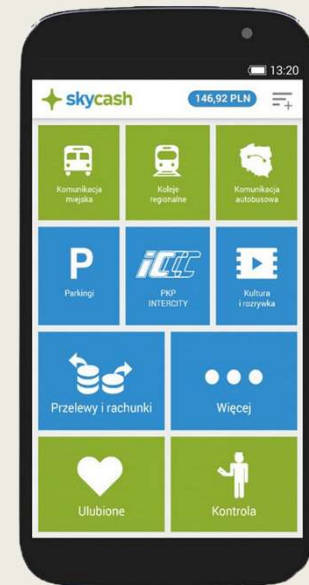
Nośniki biletów metropolitalnych

karta elektroniczna (karta miejska, elektroniczna legitymacja studencka, Karta Turysty) - bilety okresowe, 24-godzinne i 72-godzinne

papier – bilety 24-godzinne, 72-godzinne i jednoprzekazowe

telefon komórkowy – bilety jednoprzekazowe

Kanały dystrybucji biletów metropolitalnych

stacjonarne punkty sprzedaży biletów

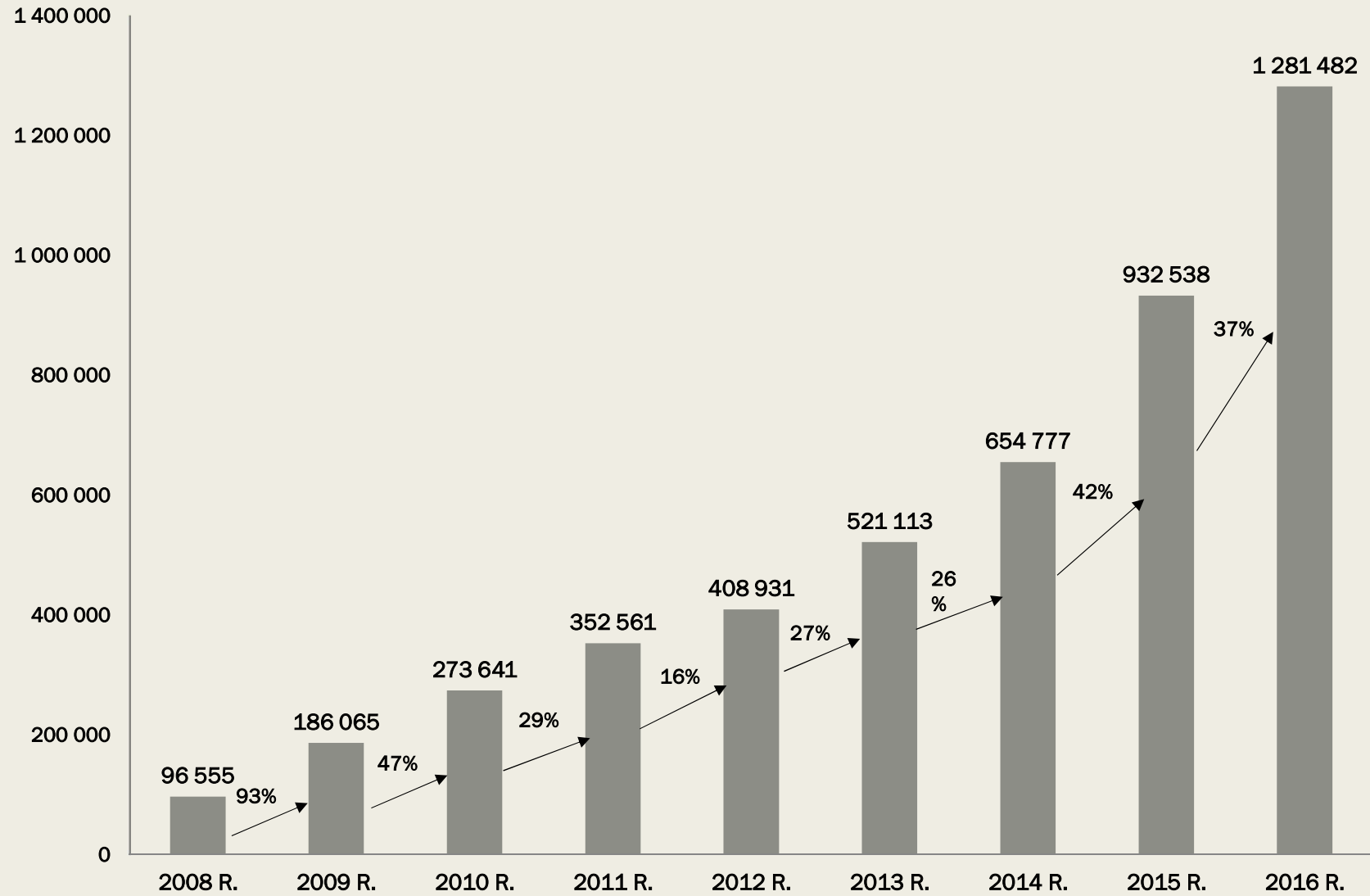

sprzedaż biletów przez internet

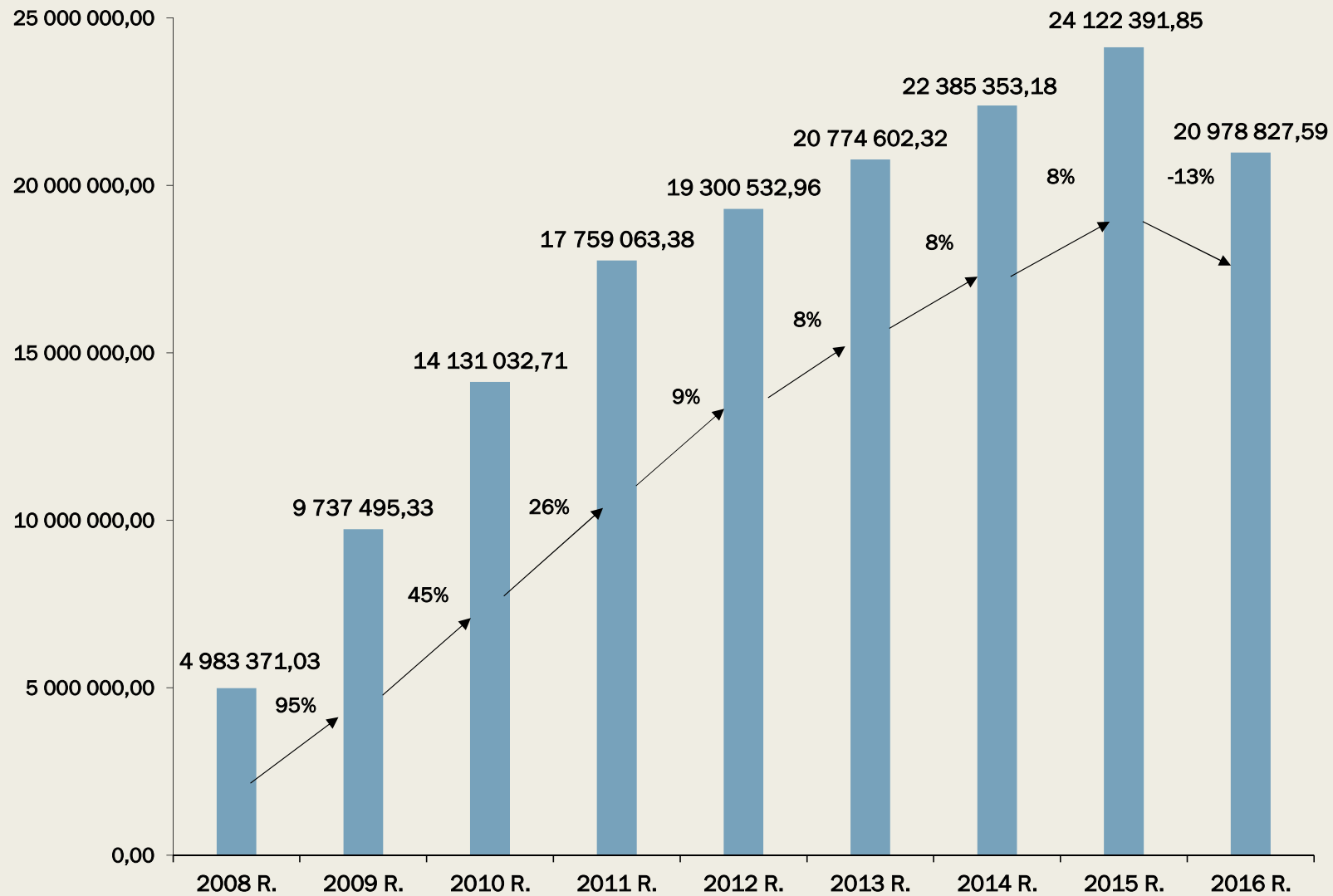

sprzedaż biletów przez telefon

Dynamika sprzedaż biletów metropolitalnych w latach 2008-2016 [w szt.]

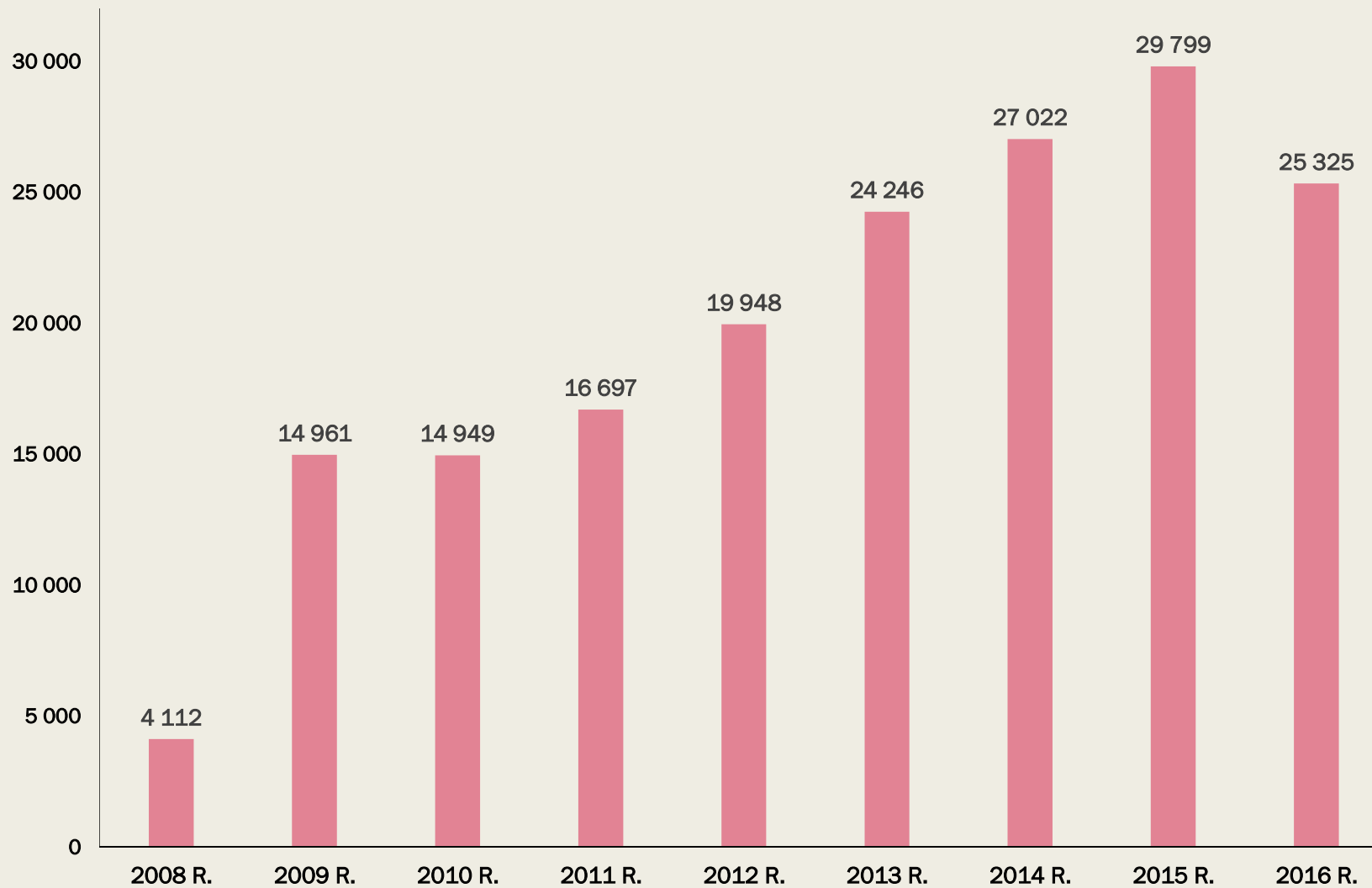
Przychody ze sprzedaży biletów metropolitalnych w latach 2008-2016 [w zł]

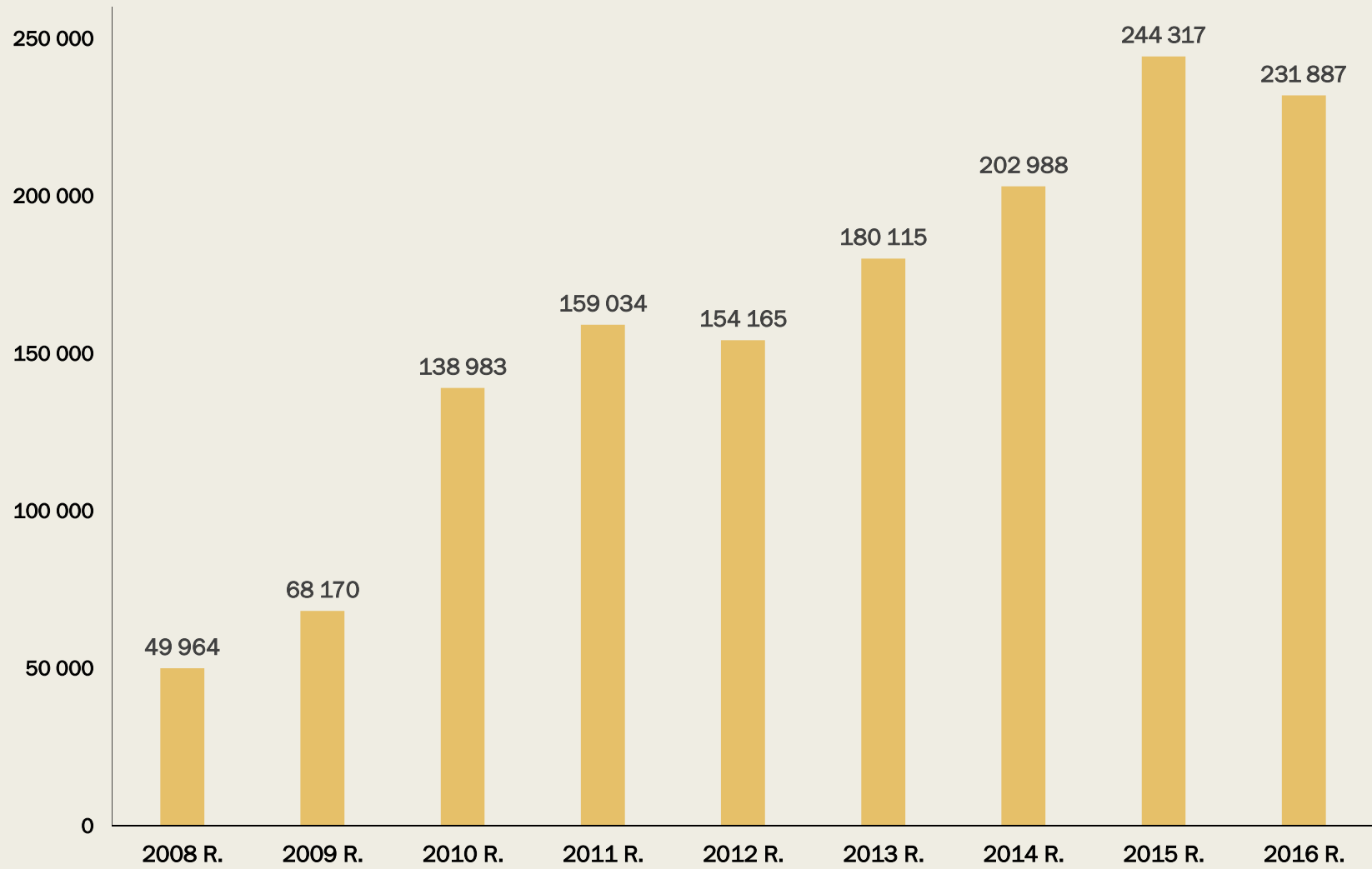
Sprzedż biletów metropolitalnych 30-dniowych i miesięcznych w latach 2008-2016 [w szt.]

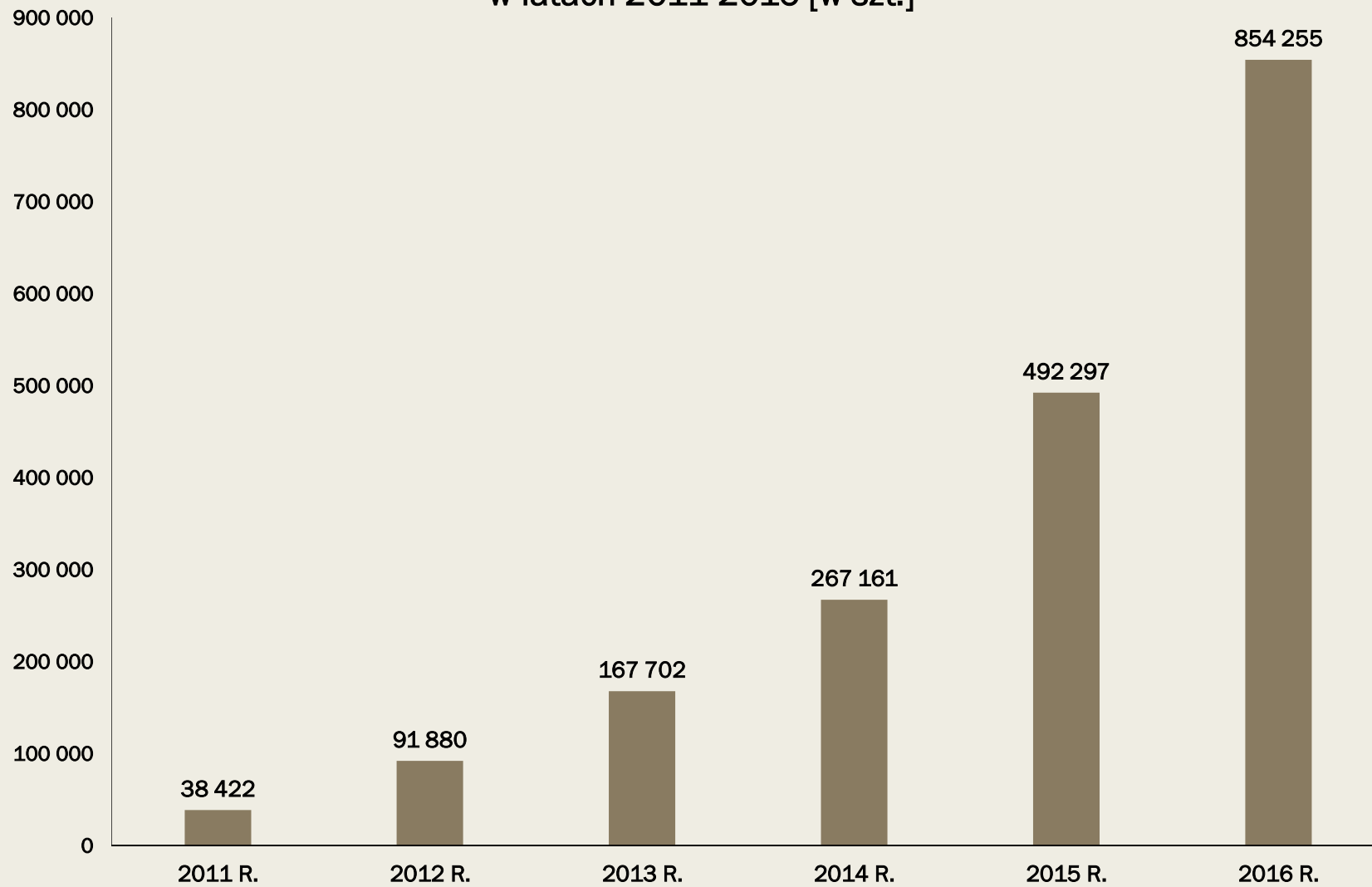
Sprzedaż biletów metropolitalnych 72-godzinnych w latach 2008-2016 [w szt.]

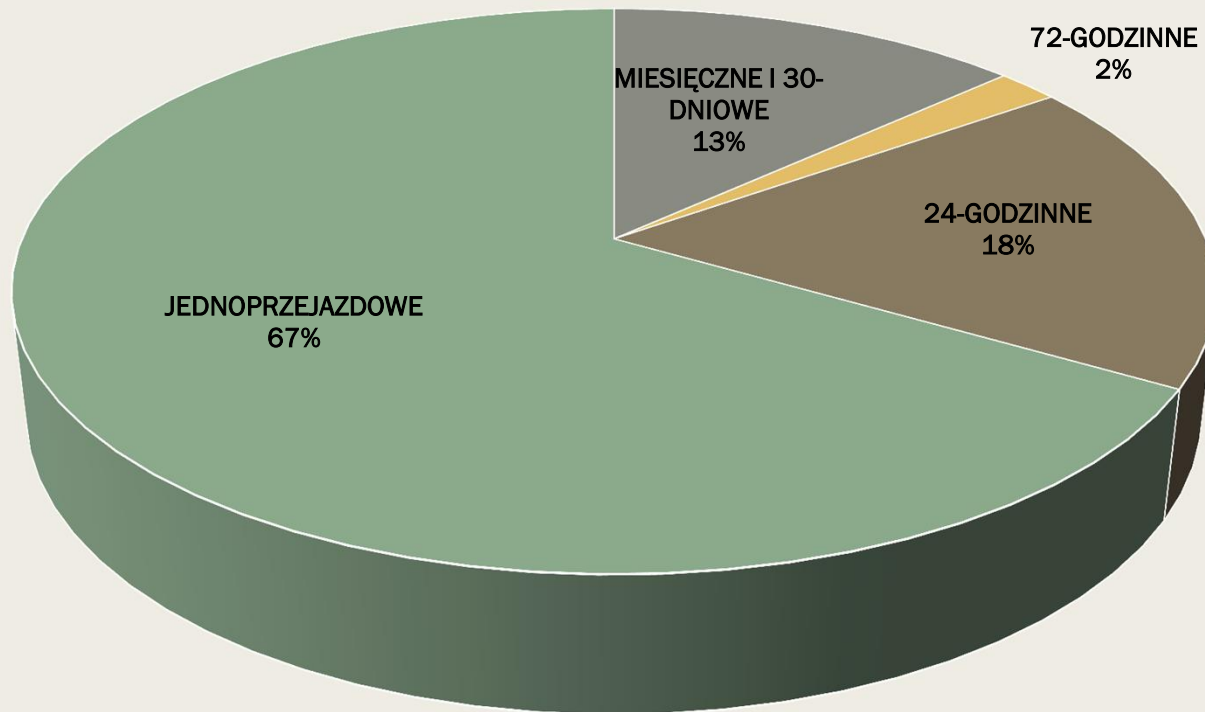
Sprzedaż biletów metropolitalnych 24-godzinnych w latach 2008-2016 [w szt.]

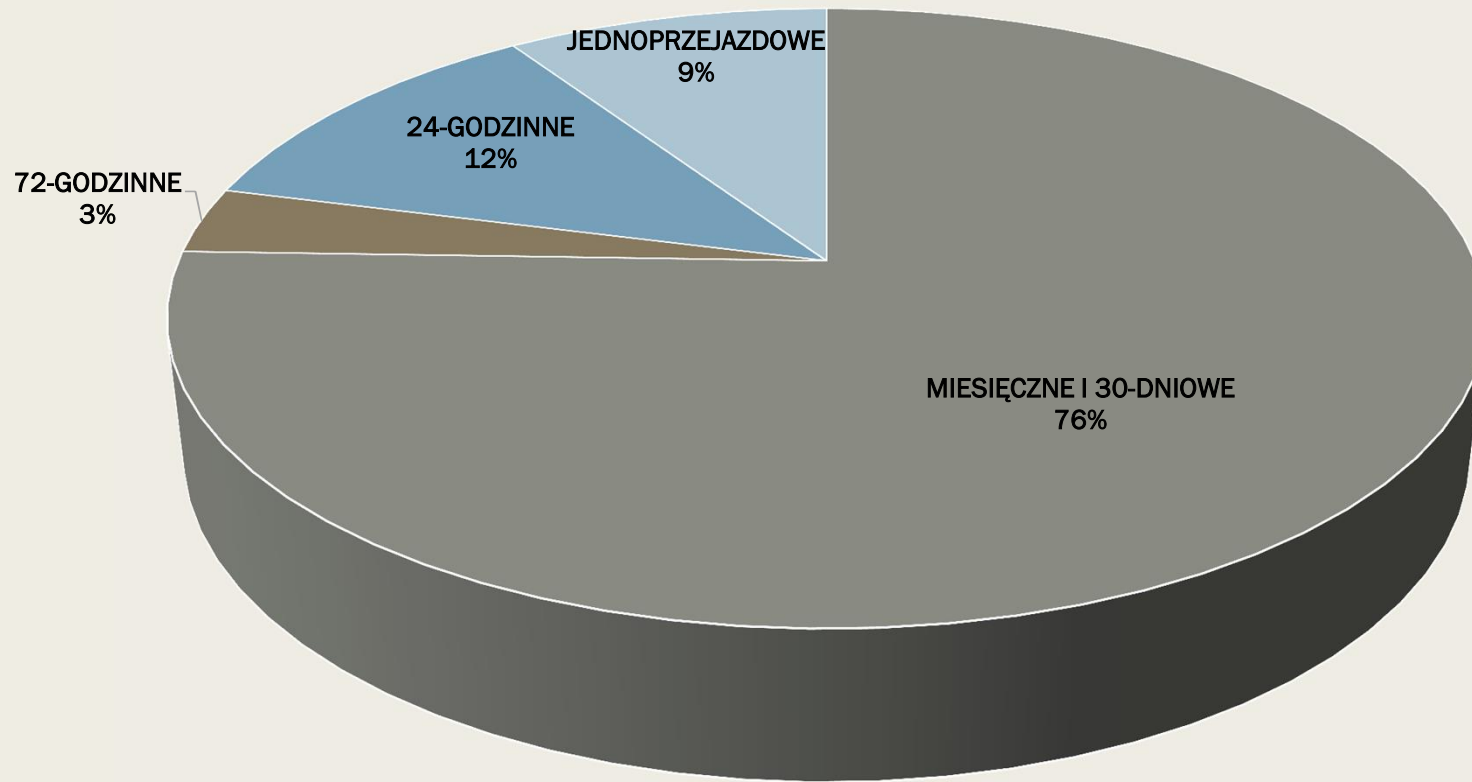
Sprzedaż biletów metropolitalnych jednorazowych w latach 2011-2016 [w szt.]

Struktura sprzedaży biletów metropolitalnych w 2016 r.
wg ilości sprzedanych biletów [w %]

Struktura sprzedaży biletów metropolitalnych w 2016 r.
wg wartości sprzedanych biletów [w %]

Zasady finansowania zintegrowanej oferty taryfowo-biletowej w Metropolii Zatoki Gdańskiej (1/2)

- W pierwszym roku obowiązywania tych biletów, jako klucz rozliczeniowy podziału przychodów pomiędzy organizatorami komunalnego transportu zbiorowego przyjęto proporcję pracy przewozowej mierzonej liczbą wozokilometrów realizowanych na obszarze Metropolii Zatoki Gdańskiej przez poszczególnych organizatorów.
- W kolejnych latach pod uwagę brano również wyniki prowadzonych przez MZKZG badań marketingowych wykorzystania biletów metropolitalnych.

Zasady finansowania zintegrowanej oferty taryfowo-biletowej w Metropolii Zatoki Gdańskiej (2/2)

- W odniesieniu do kolejowo-komunalnych biletów metropolitalnych założono podział przychodów pomiędzy SKM (później również PR) i organizatorów komunikacji komunalnej w proporcji odpowiednio: 60 i 40%.
- W 2016 r. udział SKM i PR w przychodach ze sprzedaży kolejowo-komunalnych biletów metropolitalnych uległ niewielkiemu wzrostowi.

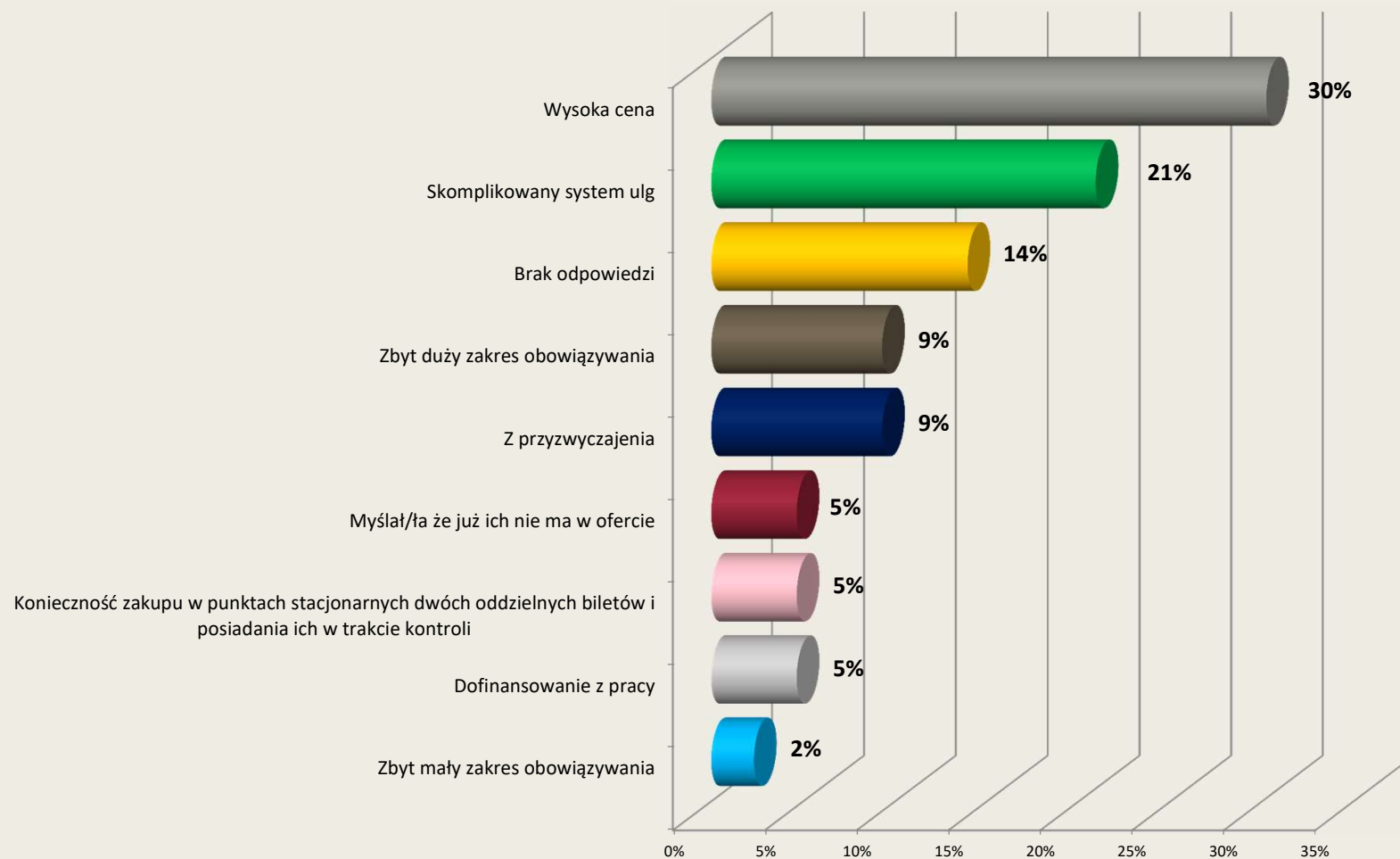
Wykorzystanie biletów metropolitalnych w sieci organizatorów/przewoźników (na podstawie badań z 2017 r.)

Rodzaje biletów metropolitalnych*	ZTM w Gdańsku	ZKM w Gdyni	MZK Wejherowo	SKM w Trójmieście	POLREGIO (poprzednio PR)
ŁĄCZONY na cały obszar MZKZG – 96 zł	25,1	29,7	3,1	40,4	1,7
ŁĄCZONY na cały obszar MZKZG – 48 zł	22,1	31,4	2,6	42,0	1,9
Łączony ZTM+KOLEJ – 76 zł	47,3	nie dotyczy	nie dotyczy	46,9	5,8
Łączony ZTM+KOLEJ – 38 zł	51,5	nie dotyczy	nie dotyczy	40,4	8,1
Łączony ZKM+KOLEJ – 76 zł	nie dotyczy	45,4	nie dotyczy	52,6	2,0
Łączony ZKM+KOLEJ – 38 zł	nie dotyczy	51,3	nie dotyczy	48,7	0,0
Łączony MZK+KOLEJ – 76 zł	nie dotyczy	nie dotyczy	42,9	57,1	0,0
Łączony MZK+KOLEJ – 38 zł	nie dotyczy	nie dotyczy	38,0	60,3	1,7
KOMUNALNY – 132 zł	51,7	45,6	2,7	nie dotyczy	nie dotyczy
KOMUNALNY – 66 zł	34,3	61,2	4,5	nie dotyczy	nie dotyczy
ŁĄCZONY Gdańsk-Sopot – 70 zł	52,5	5,1	0,0	41,6	0,8
ŁĄCZONY Gdańsk-Sopot – 35 zł	61,7	4,4	0,0	31,5	2,4
ŁĄCZONY Gdynia-Sopot – 70 zł	0,0	61,3	nie dotyczy	38,7	0,0
ŁĄCZONY Gdynia-Sopot – 35 zł	8,9	51,8	nie dotyczy	39,3	0,0

Średnia dzienna liczba przejazdów w sieci poszczególnych organizatorów realizowana na podstawie biletów metropolitalnych w dniu powszednim (na podstawie badań z 2017 r.)

Rodzaje biletów metropolitalnych	Przeciętnie bilet metropolitalny	ZTM w Gdańsku	ZKM w Gdyni	MZK Wejherowo	SKM w Trójmieście	POLREGIO (poprzednio PR)
ŁĄCZONY na cały obszar MZKZG – 96 zł	3,16	0,79	0,94	0,10	1,28	0,05
ŁĄCZONY na cały obszar MZKZG – 48 zł	3,20	0,71	1,00	0,08	1,34	0,06
łączony ZTM+KOLEJ – 76 zł	3,35	1,59	nie dotyczy	nie dotyczy	1,57	0,20
łączony ZTM+KOLEJ – 38 zł	3,14	1,62	nie dotyczy	nie dotyczy	1,27	0,25
łączony ZKM+KOLEJ – 76 zł	2,94	nie dotyczy	1,33	nie dotyczy	1,55	0,06
łączony ZKM+KOLEJ – 38 zł	3,01	nie dotyczy	1,54	nie dotyczy	1,46	0,00
łączony MZK+KOLEJ – 76 zł	3,11	nie dotyczy	nie dotyczy	1,33	1,78	0,00
łączony MZK+KOLEJ – 38 zł	2,42	nie dotyczy	nie dotyczy	0,92	1,46	0,04
KOMUNALNY – 132 zł	1,54	0,79	0,70	0,04	nie dotyczy	nie dotyczy
KOMUNALNY – 66 zł	2,34	0,80	1,43	0,11	nie dotyczy	nie dotyczy
ŁĄCZONY Gdańsk-Sopot – 70 zł	2,97	1,55	0,15	nie dotyczy	1,24	0,03
ŁĄCZONY Gdańsk-Sopot – 35 zł	2,68	1,65	0,12	nie dotyczy	0,84	0,06
ŁĄCZONY Gdynia-Sopot – 70 zł	2,35	0,00	1,44	nie dotyczy	0,91	0,00
ŁĄCZONY Gdynia-Sopot – 35 zł	2,43	0,22	1,26	nie dotyczy	0,96	0,00

Przyczyny, niekupowania biletów łączonych przez osoby kupujące dwa oddzielne bilety na transport zbiorowy

Źródła finansowania zintegrowanej oferty taryfowo-biletowej

- Komunalny transport zbiorowy jest finansowany z przychodów ze sprzedaży biletów oraz ze środków publicznych pochodzących z budżetów gminnych.
- Przewoźnicy kolejowi otrzymują około 60% przychodów ze sprzedaży kolejowo-komunalnych biletów metropolitalnych oraz w ramach zapłaty za świadczone usługi z budżetu Urzędu Marszałkowskiego kwoty rekompensujące utracone przychody w nawiązaniu do cen biletów własnych oraz brak możliwości ubiegania się o refundację utraconych przychodów ze Skarbu Państwa z tytułu honorowania ustawowych uprawnień do przejazdów bezpłatnych i ulgowych.

Podsumowanie (1/2)

1. Integracja taryfowo-biletowa powinna zwiększyć atrakcyjność transportu miejskiego z punktu widzenia pasażera, umożliwiając:
 - optymalizację wydatków na usługi transportu miejskiego,
 - ograniczenie czasu potrzebnego na zakup biletów różnych organizatorów,
 - realizację przejazdów i zmianę środka transportu na podstawie jednego biletu,
 - korzystanie z oferty przewozowej wszystkich organizatorów na wspólnie obsługiwanych odcinkach,
 - zakup biletów w punktach sprzedaży wszystkich organizatorów transportu miejskiego.

Podsumowanie (2/2)

2. Na przykładzie Metropolii Zatoki Gdańskiej można stwierdzić, że największą trudność w procesie integracji stanowi ujednoczenie wykazu grup osób uprawnionych do przejazdów bezpłatnych i ulgowych.
3. Skomplikowanym zagadnieniem jest także wybór odpowiedniego systemu taryfowego i sposobu konstrukcji samej taryfy oraz mechanizmu finansowania zintegrowanych usług.
4. Przyjęte w Metropolii Zatoki Gdańskiej rozwiązania pokazują, że można uzyskać wymierne efekty wynikające z integracji taryfowo-biletowej służące realizacji celów polityki transportowej i społecznej.

Dziękuję za uwagę!